

Teine, põhja-lõuna sihis väljavenitatud Tõnumägi asub Sälгимäe metsas, Kaarna talust kilomeetri võrra põhja pool. See on vallitaoline moodustus, millest osa nähtavasti kunstlik sünnitus, rahvasuu järel rootsi-aegne sõjavall, osa aga ühetaoline punakaskollane liivakuuhjatis, mille terav madalam ots pöördunud põhja poole. Lõunapoolne ots hargneb kaheks, sünnitades avalohu, milles kerkib väike kuppel. Avalohust käib läbi ratastee ja rahvas nimetab teda „Valli värja“, s. o. valli väravad. Väravaist lõunasihis kestab vall edasi, mis kindlasti inimeste kätetöö. Tõnumäe keskmine suhteline kõrgus on 5 m.

Kõigist esitatud pinnavormest eraldi seisab Vooremägi Virtsjärve lõunapoolse otsa juures (115. joon.). See on nähtavasti moreenküngas, mida vesi erodeerinud; hiljemini on aga inimene tema kuju muutnud.

E. Witoff'i foto.

116. joon. Rõngu maastik Põhu jõe ääres.

Praegu esineb ta peaaegu 10 m:i kõrguse järsunõlvalise kõrgendikuna, linnamäena, mida kaunistab hõre männitukk.

Mida enam liigume Virtsjärve lähedusest ida poole, seda mitmekesisemaks ja vahelduavamaks muutub pinnareljeef, esitades kihelkonna kagusopis, vastu Otepää piiri ja Hellenurme ümbruses, tüübilist rahutut kinkmaastikku. Juba kihelkonna keskus, Rõngu kiriku ümbrus, on suuresti lainjas vähemaist ja suuremaist künniseist, kühmist ja kupleist (116. joon.).

Kirikust vähe põhja pool asub Hiuge- ehk Niidumägi, vististi endine hiiekoht, millest praegune nimigi näib tekkinud olevat. See on umbes kilomeetrilise läbimõõduga platoojas kühmik, millel esinevad vähemad kühmikünkad ja kuplid, ulatudes kuni 18 m üle Rõngu jõe oru. Iseloomulisem neist künkaist on just see vähem kuppel, mis